

נחות והנה קדמוני כלם בברכה: "מועדים לשמחה!" וביהוד: "גוט יום-טוב רבי!" זרבים פתחו את חנויותיהם, כנראה, מפני קרבנתם היתרה לנטורי-קרתא מעשרת-השבטים אשר במדרש התרש. תהשטרים מבני-ישיב מעאל פפבו ברחובות ובסומטאות האפלים והריקים מפראי-אדם, כנשמנת דאזולין ערטילאין, בידים ריקות ובכפפות לבנות התפיעות להן בהגורותיהם סהולכים לנשף רקודים במגרש הרוסי, ומשגיחים כביכול על הסתר. כנראה, צדיקים גמורים הם, שמלאכי תם נעשית על ידי אחרים ו"החורבה" תוכיח!...

לפני מלון אמדורסקי עמדתי להתבונן אל האטליו הערבי הפתוח לרחצה ושאלתי מאחד מתלמידי — הם נמצאים ב"ה בכל מקום ומלא כל העיר כבודם! — "האם עצמנו כי זהו משפחת בית דגון בעירנו ופתיחה זו באה אך ורק כדי להכעים את ר' קוימא וסיעתו — אש ביניהם שטן בידניהם, ושלום על ישראל..."

עדיני מדבר והנה קבוצת תיירים אצל ריקנים לנגדי ומרחדודך ערבי לפניכם. שאלח הגברת הדקה והארוכה בשני-הזהב שלה: מפני מה כל החנויות שבעיר סגורות? וענה לה "גיד" — הנשה שגה באנגלית גרונית ומזרחית: היום בא בלפור לעיר

הצועקים והמוחים וכאן בא"י הם המר חים והצועקים...

* * *

ומה אמר לכם, רבותי? — הפשתי בנרות בעצם היום כדיוגנס בשעתו את הע- ניבות השחורות על זרועותיהם של בני- דודנו ולא מצאתי זבעברי בשוק היהודים נטפל אלי יהודי חברוני מסגחרי המקום בשם ל... והתאינן לפני מוחה שהכין סרט שהוד למכביר בשביל בני-דודנו ליום אבלם — סחורה זו שיש לו במזנופוליה, כנראה — וקה לפדיון גדול מהם והנה נשארה כל הס- תורה השחורה מונחת בחנותו כאבן שאין לה הופכין — חבל!.. אגב, אומרים כי 'בת-לאביב של הגויים, כלומר בבאביב'אן-אל- זית נפנה דגל שהוד — מהיבא תיתי!...

סבותי גם בשוק החדש וראיתי כי כל תלמידי דחתם שמעו להצעתי — אם מאהבת עזמות או משנאת בלי "עז", — וסגרו את חנויותיהם לכבוד יום טוב. שאל אחד הער- לים את שכנו היהודי מפני מה הוא סתג היום את חנותו וענה לו בלשונו: "אל יום עיד עאנרנא!" (חג היום לנו!) וענה לך הערל במרכת-החג ובאיחזניה: כל עאם ואיגתי סאלים!...

* * *

רק נכנסתי בליות שני תלמידי הזקנים והותיקים ברחוב היהודים בין לולי התרנגר לים וחכיות הדגים המלוחים הנזתנים ריח

וראיתי את כל החנויות סגורות הן של יש- ראף והן של ישמעאל ודרכי ציון אבלות, בקשתי את שאהבה נפשי את המטרוניתות הנכבדות שלנו עם סליהן יועבים. הקופצים מדי יום ביומו, בבקר על בני-דודנו השמנים מדוברי-עברית דוקא, כדי לזכות בצנון הא- יוד והזארום ובכרוכים העגולים שלהם. בקשתי מצאתי שם בקצה ירחוב את ערביות הכ- פרים שכאו כלן העירה — "מיתל כל יום" — עם סליהן המלאים כרפס, ביצים, חורת ושאר ירקות ואין קונים, כנראה, שהגויות האלו קראו את כרוזת-שלום של הועד- הלאומי שלנו בערבית בחתימת המוכיר גמל- אל-טשרטוביץ שלנו ונחה דעתו. וכשהפיצו תמול את הכרוזים האלה בין הגויים ברחו- בות ירושלם השכתי בלבי: אנו לתפלה ולדרון וחם למלחמה, אנו עמם — "אדרבה ואדרבה" והם עמנו "קידר ווידער", כאם החזרת ממש. והחשב אני עוד כי הכרוזים האלה בערבית יועילו לערבים ממש כמו שמועילים לנו גליונות ה"פלסטין" באנגלית, ובלכתי בדרך עברתי לפני מלון יז וחמרתי במכונית של "המרכז" שלשה יהודים ורשאים שכאו מקרוב לארצנו כדי לקנות קרקע בסביבות ירושלם, לאחר תקיעת-כף כנהוג, שאלתי מהם על הרושם שעשתה עליהם א"י עכשיו ואמר לי אחד מהם, יהודי פקח: עכשיו אינו מרגישים את עצמנו כאמת בא"י שם בפולניה אנחנו

* * *

וביום הרביעי, היום הגדול, אחד לאל- לפים שנה לישראל בארצו, קמתי בהשקמתי הבקר חכשתי על פני את הממוה של בני- דודנו, תרבוש אדום בהיר וארוך לראשו, עניבה שחורה לזרועי ומטה עבה לימיני כאחד הבריונים, כדי שלא יכירוני ויצאתי כרגלי הימנית לעבודת הקדש...

וראשית דרכי היתה סמוכן, אל העיר והעתיקה, סובכתי בעיר, בשוקים וברחובות

מפתחים מחוץ לתומה... ופעם אחת נכנסתי ל"חורבה" שבעיר העתיקה בשבוע זה, בין מנחה למערב, וראיתי במדרש החדש הלופי-גברא ממש: מלמדים חדשים, תלמידים חדשים מ"חסי- די זיבנכירגון" וגם ראשי-ישיבה חדש מבני עשרת-השבטים, ובמקום רמוני כסף וזהב ראיתי בבית-המדרש רמוני ברזל ונחשת ושאר כלי-קדש למיניהם... וכל בני ישיבה אלה יריו חזקה עליהם מצות ר' סנדר להיות עמלים בתורה כל השבוע ושוקדים על למוד דיהם תמיד, שלא להפסיק משנתם יומם ולילה, ל"תקון חצות" כרבעי ולהתפלל כותי- קין עם המגינים והאשונים. באותה שעת למדתי ג' דברים, שאין תורה אלא בירה, סגולה בדוקה לשמירה, ואין ישיבת "עיר חיים" שופכת קיתון על הרבנים הראשיים אלא "אוהל משה" וכשאין הממשלה רוצה לא יהיה כלום...

מפתחים מחוץ לתומה... ופעם אחת נכנסתי ל"חורבה" שבעיר העתיקה בשבוע זה, בין מנחה למערב, וראיתי במדרש החדש הלופי-גברא ממש: מלמדים חדשים, תלמידים חדשים מ"חסי- די זיבנכירגון" וגם ראשי-ישיבה חדש מבני עשרת-השבטים, ובמקום רמוני כסף וזהב ראיתי בבית-המדרש רמוני ברזל ונחשת ושאר כלי-קדש למיניהם... וכל בני ישיבה אלה יריו חזקה עליהם מצות ר' סנדר להיות עמלים בתורה כל השבוע ושוקדים על למוד דיהם תמיד, שלא להפסיק משנתם יומם ולילה, ל"תקון חצות" כרבעי ולהתפלל כותי- קין עם המגינים והאשונים. באותה שעת למדתי ג' דברים, שאין תורה אלא בירה, סגולה בדוקה לשמירה, ואין ישיבת "עיר חיים" שופכת קיתון על הרבנים הראשיים אלא "אוהל משה" וכשאין הממשלה רוצה לא יהיה כלום...

* * *

וביום הרביעי, היום הגדול, אחד לאל- לפים שנה לישראל בארצו, קמתי בהשקמתי הבקר חכשתי על פני את הממוה של בני- דודנו, תרבוש אדום בהיר וארוך לראשו, עניבה שחורה לזרועי ומטה עבה לימיני כאחד הבריונים, כדי שלא יכירוני ויצאתי כרגלי הימנית לעבודת הקדש...

וראשית דרכי היתה סמוכן, אל העיר והעתיקה, סובכתי בעיר, בשוקים וברחובות

הול... ובזכות זה עבר עלינו ב"ה היום הרא- שון בשלום, והלאוי הלאה!...

וזהו סדר ההקפות: החונים והמשוררים היו נושאים ארבעת מינים כדן, לולבים ואתרוגים ערבי-שוטד רים, הויץ מ"הרסים" חלילה... וכלם לבושים קמיעות גדולות ומלאות לרגליהם ימינה ותרבי-פיפות ארוכה לשמאלם. והלולבים, פרי עץ הרר נוסח ז' ונבול, ארוכים ומקושטים בראשיהם וחדרים דגלים אדומים-שחורים כדי להטיף אימה על הצבור ולנענע בהם בשעת הצורך לכל הרוחות עפ"י האר"י ז"ל, ויהי כנסע האוטומובילים המלאים "כלי- זמר" מבטי עשרת-השבטים דוקא ויאמר ז' ונבול: קומה ויטו צו אויביך ויטוסו שונאיך מפניך ככלבים. ובשעה שעברו הסרדיוטים על כוסייהם ובלולכיהם ואזור האדום החגור למתניהם כדי להפתיד את האווים, שמעתי שנים משכנינו, סוחרים ידועים ברחוב יפו, משר- חחים ביניהם בלשונם: האדא מאכסוס מן מסר, שי ביכאוויף, יאללאה עליבית! (הביאו אותם לשם יהוד ממצרים, דבר זה מפחיד, אשרי יושבי ביתך!). והקונדוקטור של מכונית-הפחים שלנו מספר לי כי לא ראה אפילו ערכי אחד בדרך ובמכונית של בית-הכרם ומוסיף בתמימותו העשויה: אכחנו פוחדים בעיר-העתיקה והם

* * *

ובשעה שעברו הסרדיוטים על כוסייהם ובלולכיהם ואזור האדום החגור למתניהם כדי להפתיד את האווים, שמעתי שנים משכנינו, סוחרים ידועים ברחוב יפו, משר- חחים ביניהם בלשונם: האדא מאכסוס מן מסר, שי ביכאוויף, יאללאה עליבית! (הביאו אותם לשם יהוד ממצרים, דבר זה מפחיד, אשרי יושבי ביתך!). והקונדוקטור של מכונית-הפחים שלנו מספר לי כי לא ראה אפילו ערכי אחד בדרך ובמכונית של בית-הכרם ומוסיף בתמימותו העשויה: אכחנו פוחדים בעיר-העתיקה והם

תכלת-לכנה, בקצור: השמים נתבלפרו, כמו שאומר לן-אב"י, הארץ נתויצמנה וירושלם כלה ת נ ח מ בסוקולוב...

הוא איש אמרתי לכם תמיד: כל דעביך רהמנא לא עביד אלא בשביל עומות, וכל המררם הוה שאתם רואים לפניכם עכשיו לא בא אלא כדי להספיק לו חמר, כלומר: פרנסה בריוח אי"ה לשבועים ימים ואולי גם ליותר — לכבוד "משה רבנו", כידוע... והכל בש- בילכם רבותי, כדי להכין לכם מטעמים לכבוד שבת, כאשר אהבתם.

ומסתמא רוצים אתם לדעת — תלמידי הסקרנים והנקרנים — כיצד בא בלפור לירושלם ומה אמרו בני-דודנו? מי פתח ומי סגר, ומה מבח "הלולבים והאתרוגים" ואם המשוררים עשו "ביסבאם" וכיצא בזה-הכל 'כאשר לכל ובפורטרוט כדרכי בקדשי ולפי- כך רבותי, תשכו נא בשקט ותעשו את אד- ניכם כאפרכסת לשמע!

ובכן, ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי, יום שבו הוכפל כי טובי והחלו ב"ה "ההקפות" בעירנו ע"י עשרת-השבטים ומשטרה עילאה מבני-דודנו ומאחב"י, ולכבוד שמחת תורה שלנו על הרה-צופים, ככדו את המזכיר הגדול, "מי שיהיה" ואת שני הנבאים ר' סנדר ור' מאפיר-קונטראטו בפסוק הראשון של "אתה הראית לדעת" עד גמירא, לעושה נפלאות גדולות לבדו בלי חולשת "הרבי" וביחוד בלי גנוי "נשהות" של ירדנו הני

מבעד למסור

(ישורים בהסתכלות)

מועדים לשמחה, רבותי, ויום טוב שלם עלינו ועל כל ישראל! כי זכינו ב"ה לארחים הגדולים א"י ולקבל את פני

האושפיון עילאין קדישין בשמחה שבלב, לקיים מה שנאמר: אל תשמחו אלי גיל כגויים, ומצוה עלינו לומר בשבת זו את החלל הגדול בכל בתי יהבנסיות והמדרשות ואפילו סבתי-מחסי, מתוך החלון הנשקף אל החר והמכללה, כי היום יהוה עשה ות' נגילה ונשמחה בו! אגב, תקפני בשבוע זה ירחוב היתודים בעל הגימטראות שלי — הן מביי רים אתם אותו ויטב! — והראה לי כי הפסוק האחרון של ההפטרה משבת זו: מי נאל ח' ועקב ובישראל יתפאר, עולה בגימטריא: לורד ארתור זיימס בלפור. אמרתי לו: הן חסר עוד אחד למנין? — "בודאי, ענה לי בעל-הלחות, הן זהו משיח צדקנו... נראה שגם כביכול כבודו ובעצמו השתתף הפעם. בקבלת פני הצדיק שבא לשלמנו ומלאכי-השרת בסו לכבודו את מירמולקה של ירושלם עי"ק בטלית שבלח